

**Nieuwsbrief
nr. 8 / 2023**

Beste Vrienden,

In de aanloop naar Pasen proberen we ons te bezinnen. De paus nodigde ons in zijn boodschap voor de veertigdagentijd uit om los te komen van het alledaagse en om ons gebrek aan geloof én onze weerstand te overwinnen om Christus te volgen op de weg van het kruis. Daartoe moeten we op reis gaan als op een bergtocht die inspanningen, offers en concentratie vereist. We moeten ons volgens de paus voorbereiden om het lijden en het kruis van Christus te beleven met geloof, hoop en liefde en zo bij de verrijzenis te komen.

Ik beleefde zo een reis een beetje op 18 maart jl. bij de Stille Omgang in Amsterdam toen weer groepen katholieken in stilte en ingekeerd langs een oude route door de stad trokken en herkende deze reis ook toen ik rond die tijd las over de periode in 1942 die Titus Brandsma in gevangenschap in Scheveningen en Dachau doorbracht. Nadat hij in verhoren van zijn geloof had getuigd (en daarmee zijn doodvonnis had getekend) gaf hij zich in gebed over aan Christus. Zijn gevangeniscel in Scheveningen beschouwde hij als een kloostercel. Zijn gebed gaf hem troost en leidde tot berusting. Het gaf hem ook kracht en beschermde hem zo tegen het kwaad van zijn kampbeulen. Doordat hij in een andere wereld ging leven was hij voor hen onbereikbaar geworden. Zijn gedichten werden uit de gevangenis gesmokkeld en werden talloze keren tijdens de oorlog gedrukt. Ze steunden mensen om het lijden te doorstaan en om de kerk trouw te blijven. Op Goede Vrijdag hield hij een preek in het concentratiekamp voor zijn medegevangenen. Velen van hen was hij in die donkere dagen tot steun totdat hij aan de ontberingen in het kamp bezweek.

Het besef van een andere wereld en gebed en de ontmoeting met Christus helpt om ons zo nu en dan te bevrijden van het alledaagse en om tijden van nood en het daarbij horende lijden te doorstaan. Om ons daarbij te ondersteunen hebben we een kruisweg aangekocht voor het park in St. Gerlach dat grenst aan de begraafplaats en de refugio. We hopen daar het volgende jaar op Goede Vrijdag met de Vrienden van St. Gerlach en de geloofsgemeenschap in Houthem-St. Gerlach de kruisweg te mogen bidden.

Pasen is tegelijkertijd ook de tijd van het voorjaar en van de herrijzende Christus en de nieuwe natuur. St. Gerlach zal op Paaszondag met zijn stok en tas op pad zijn gegaan naar de Servaaskerk en zal op zijn tocht naar Maastricht in de holle weg omhoog naar Berg ongetwijfeld het speenkruid, de bosanemonen en de maarts viooltjes gezien hebben en de vele zangvogels gehoord hebben. Het wonder van de natuur dat mensen en dieren elk jaar weer hoop geeft. Hij zal na de H. Mis in de Servaaskerk gesterkt en gelukkig de terugtocht hebben aangevat.

Deze zomer zullen we vanuit Vrienden van St. Gerlach niet alleen met het borstbeeld van St. Gerlach in Gerlachs voetsporen naar de Servaaskerk in Maastricht lopen, maar we zullen ook in zijn voetsporen zijn wekelijkse tocht naar Aken herhalen. Zoals St. Gerlach eens in de zeven dagen naar Aken liep, zo bezoeken pelgrims al eeuwen eens in de zeven jaren de heiligdommen van Aken tijdens de zevenjaarlijkse Heiligdomsvaart die dit jaar in juni zal plaatsvinden. Met honderden andere pelgrims zullen we na aankomst op de Katschhof (tussen de Dom en het Raadshuis) in Aken de H. Mis in de open lucht vieren en daar het tonen van de heiligdommen aan de pelgrims meebeleven. U kunt voor deze bijzondere Heiligdomsvaart met ons vanaf St. Gerlach meelopen of u aansluiten in Wittem of in Mamelis, zodat we hopelijk met een stevige delegatie uit het heuvelland in Aken aankomen. In deze nieuwsbrief treft u hierover meer informatie aan.

We wensen u namens de Vrienden van St. Gerlach een zalige Pasen toe.

Maurice Essers, Jos Lodewick, Hella Binnendijk

St. Gerlach voorafgaand aan de Paaswake in Houthem
met een bloemstuk met voorjaarskleuren

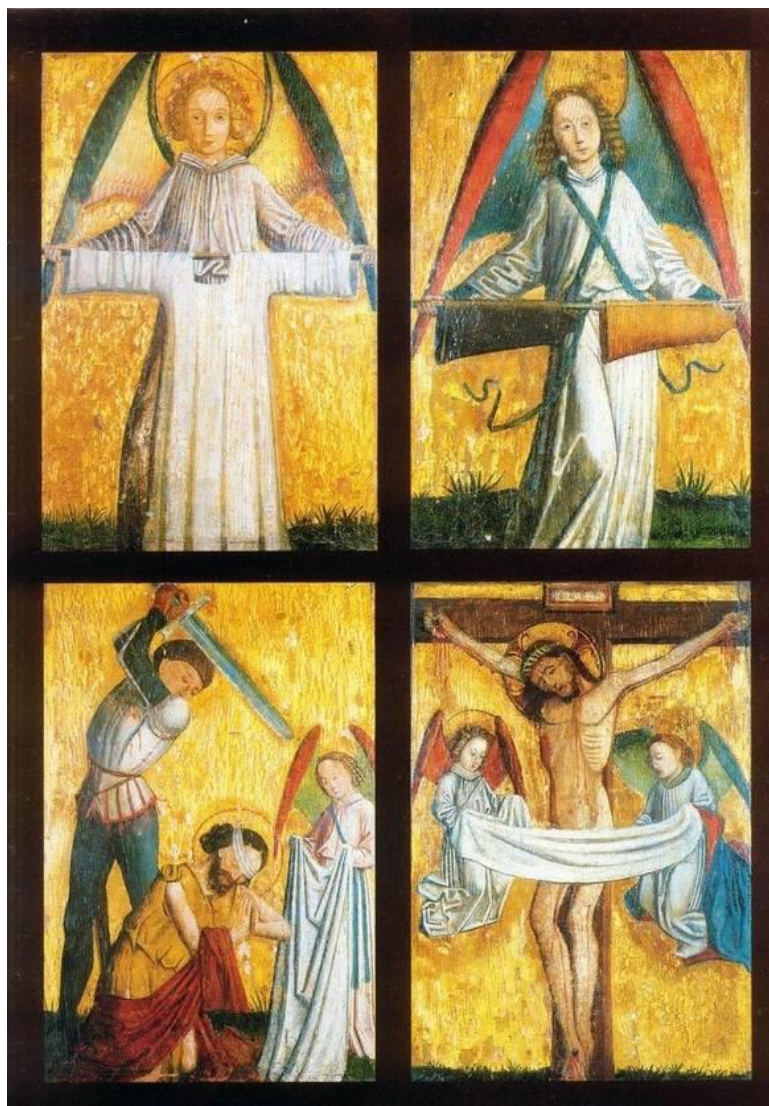
INHOUD

Met de Vrienden van St. Gerlach naar de Heiligdomsvaart Aken op 16 juni 2023 p.5

Stichting Vrienden van St. Gerlach p.10
Jaarbericht 2022-2023

MET DE VRIENDEN VAN ST. GERLACH NAAR DE HEILIGDOMSVAART AKEN OP 16 JUNI 2023

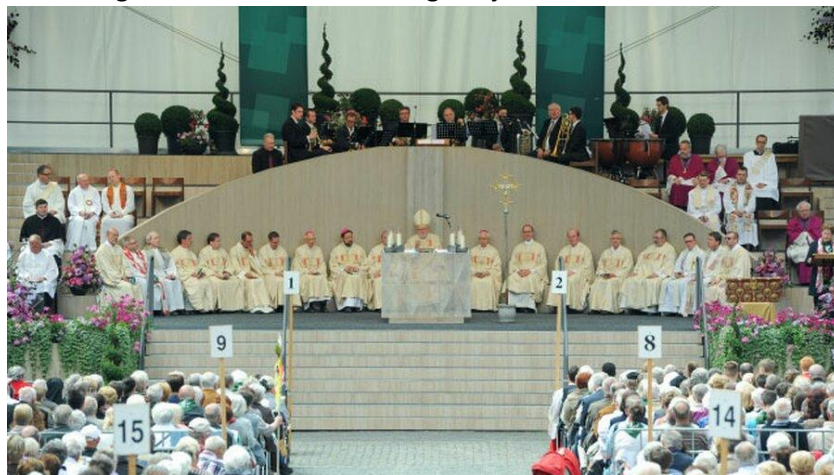

Iedere zeven jaar trekt de Heiligdomsvaart duizenden pelgrims naar de Domkerk in Aken. Tijdens de Heiligdomsvaart worden vier heilige doeken getoond die daarvoor uit het Mariaschrijn gehaald worden. Volgens de overlevering gaat het om het doek dat Maria tijdens de geboorte van Jezus droeg, Jezus' babyluier en lendendoek en het onthoofdingsdoek van Johannes de Doper. St. Gerlach is een van de eerste bij naam bekende pelgrims naar deze heiligdommen in Aken.

Volgens zijn Vita pelgrimeerde hij elke zaterdag naar het Mariaheiligdom in Aken. Aken beschikt niet alleen in de Dom, maar ook in andere kerken en in Kornelimünster over reliekenschaten die vanaf de tijd van Karel de Grote (800 na Christus) verzameld zijn. Vroeger werden de doeken tijdens de Heiligdomsvaart vanaf een galerij van de Dom getoond; nu gebeurt dit tijdens de H. Mis op het Katschhof. Bij elk doek wordt dan een eeuwenoude formule uitgesproken.

Toning van de doeken vanaf de galerijen van de Dom van Aken

Toning tijdens de H. Mis op de Katschhof:

Het slot van het Mariaschrijn zal voor de Heiligdomsvaart ook dit jaar weer worden opengebroken, waarna de in zijde gewikkelde doeken uit het Mariaschrijn zullen worden gehaald:

Op 16 juni 2023 verzamelen we om 08.15 uur bij de parochiekerk in Houthem-St. Gerlach voor de zegen van pastoor Dieteren voor deze tocht met het borstbeeld van St. Gerlach naar Aken. Ook mgr De Jong zal zich bij ons voegen en zal in Aken met de andere

bisschoppen en priesters de H. Mis celebreren. Hoofdcelebrant is dan bisschop Georg Bätzing van het bisdom Limburg a/d Lahn.

De tocht naar Aken bedraagt ongeveer 28 km. We zullen daarom vroeg vertrekken. Het is een lange tocht, maar pelgrims kunnen ook onderweg aanhaken. Ook in Valkenburg, Schin op Geul, Stokhem en Wijlre kunnen pelgrims aansluiten. Dan is de tocht natuurlijk korter. Ook kunt u zich in Wittem of Mamelis laten aflossen en dan met het openbaar vervoer vanaf daar naar Aken rijden. Ieder kan zo een voor hem/haar passende tocht lopen. Ook mensen die de afstand niet kunnen/willen lopen en op eigen gelegenheid naar Aken komen, kunnen voor de mis nog aansluiten bij de groep. Hieronder het schema dat we op 16 juni 2023 bij de tocht naar Aken proberen aan te houden.

Opstapplaats	Tijdstip	Nog af te leggen afstand (km)
St. Gerlach- kerk (zegen)	08.15 uur	27,8 km
St. Gerlach- kerk (vertrek)	08.30 uur	
Valkenburg kerk	09.05 uur	25,0 km
Schin op Geul kerk	09.45 uur	21,7 km
Wijlre ¹	10.35 uur	17,8 km
Wittem – aankomst	11.10 uur	15,3 km
Wittem – vertrek	12.00 uur	
Wahlwiller	12.25 uur	13,3 km
Nijswiller	12.45 uur	11,6 km
Mamelis klooster – aankomst	13.05 uur	10,2 km
Mamelis klooster – vertrek	13.45 uur	
Oud-Lemiers	14.30 uur	6,7 km
Dom Aken	16.10 uur	
Openluchtmis Katschhof Aken	18.00 uur	

¹ Hoek Brouwerijstraat / Holegracht.

Aan deelname zijn geen kosten verbonden. We zullen de zelf mee te brengen boterhammen in klooster Wittem opeten en daar ook een kop koffie drinken en zullen in Aken op eigen gelegenheid eten voordat we daar samen om 18 uur de H. Mis op de Katschhof zullen bijwonen in het aan ons toegewezen pelgrimsvak.

U kunt u voor de tocht alvast opgeven via ons e-mailadres: info@vriendenvansintgerlach.nl. Behalve uw naam, vernemen we ook graag of u het borstbeeld een stukje mee wilt dragen en de plaats vanaf waar u meeloopt (St. Gerlach, Wittem of elders) en uw mobiele telefoonnummer, zodat we u in geval van onverwachte gebeurtenissen snel kunnen bereiken. Deze gegevens worden uitsluitend gebruikt voor de organisatie van de pelgrimstocht. We zullen u komende maanden nader over de Heiligdomsvaart en de pelgrimstocht informeren. Voor vragen kunt u ook terecht bij Toine en Elly Braeken (043-6042163), die de organisatie van de wandeling op zich nemen.

De Heiligdomsvaart Aken trekt al eeuwenlang pelgrims uit Zuid-Limburg. De pelgrims die te paard kwamen konden indertijd hun paard stallen bij Peter van Wersch aan de Jacobsstraat in Aken.

STICHTING VRIENDEN VAN SINT GERLACH

JAARBERICHT VAN HET BESTUUR VOOR 2022-2023

1. Stichting

Achtergrond

Stichting Vrienden van St. Gerlach is medio 2021 opgericht en heeft inmiddels meer dan 60 vrienden uit alle delen van het land geworven. Het hoofddoel van de Stichting Vrienden van St. Gerlach is het bevorderen van de devotie tot St. Gerlach en de ondersteuning van het heiligdom. Het werven van vrienden is een van de middelen daartoe, naast het organiseren of ondersteunen van activiteiten. Een overzicht van de uitgevoerde en voorgenomen activiteiten is aan de vrijwilligers van het heiligdom St. Gerlach gegeven in een lezing tijdens het Octaaf St. Gerlach op 9 januari 2023.²

Draagvlak

Om het draagvlak van het bestuur van Stichting Vrienden van St. Gerlach te vergroten, zal na Pasen 2023 een klankbordgroep worden ingesteld. Kandidaten daarvoor zullen in januari 2023 benaderd worden. We zullen de klankbordgroep jaarlijks raadplegen en informeren tijdens de septembervergadering.

Financiën

Uit de bijdragen van Vrienden van St. Gerlach kunnen lopende kosten betaald worden. De Stichting heeft in 2022 de ANBI-status gekregen. Voor financiering van specifieke projecten moet separaat gezorgd worden.

Vergaderingen

Voor 2023 zijn 4 formele vergaderingen gepland voor februari, mei, september en december. Voor de septembervergadering wordt de klankbordgroep uitgenodigd.

2. Nieuwsbrieven

Er zijn in eerste 18 maanden van de Vrienden van St. Gerlach zeven nieuwsbrieven uitgebracht. Bedoeling is om de frequentie van 4-5 nieuwsbrieven per jaar in 2023 voort te zetten.

3. Heiligdomsvaart Aken 2023

Van 9 tot 19 juni 2023 vindt de zevenjaarlijkse Heiligdomsvaart Aken plaats met als thema *Erleben und Dabei sein* (Beleven en erbij zijn). Idee is om met het borstbeeld van St. Gerlach via Wittem naar Aken te lopen om daar op 18 uur aan te sluiten bij een pelgrimsmis met toning van de relieken op de Katschhof.

4. Zomertentoonstelling: Broonk!

De panelen voor deze zomertentoonstelling (juni/juli 2023) zijn gereed en kunnen t.z.t. in het heiligdom worden opgehangen.

² Eerder zijn in september 2022 aan de Vrienden van St. Gerlach tijdens de Vriendendag 2022 de plannen van het project van "kluizenarij voor het heuvelland" met bijbehorende kruisweg gepresenteerd.

5. Kruisweg

Eind 2022 zijn door John Lambrechts en John Willems 15 staties aangeboden van 20x20 cm. Het gaat om afgietsels van de staties in de kapel van de voormalige zorginstelling Vijverdal te Maastricht. Het origineel is gemaakt door een voormalige patiënt van Vijverdal. De staties zijn zo bewerkt (bakproces) dat ze geschikt zijn om buiten op te hangen. De kosten zullen ongeveer EUR 900 bedragen. De staties zouden aan de muur opgehangen kunnen worden in het beoogde kruiswegpark. Daarvoor is nodig dat de toegang tot het parkje afgesloten kan worden. Het ligt voor de hand om hiertoe voor de korte termijn met planten te werken (beukenhaag of klimop langs rooster) en met een poortje dat vanaf het noorden toegang geeft in combinatie met een deuropening vanuit de refugio. Later kan allicht gedacht worden aan een muur van mergel stenen. Met Pasen 2024 zou dan rond de staties een programma ontwikkeld kunnen worden. Na goedkeuring van het kerkbestuur kan e.e.a. in gang worden gezet.

6. Kluizenarij en kruiswegpark

Uit de vrijwilligersbijeenkomst kwam naar voren dat kluizenarij en refugio goed afgestemd moeten worden zodat ze elkaar niet in de weg zitten. Na die bijeenkomst hebben we besloten om te beginnen met kleine stappen en nog geen grote subsidieaanvraag bij een fonds in te dienen. Eerst moet het concept ontwikkeld worden in overleg met de klankbordgroep, Vrienden van St. Gerlach, parochie en vrijwilligers. We zullen proberen om ook voor kluizenarij/kruiswegpark een team op te zetten. In 2023 zou aan omheining van het park gewerkt kunnen worden en bij wijze van pilot zou in de winter 2023/2024 begonnen kunnen worden met een tijdelijke inrichting van de refugio als kluizenarij. Omdat dan het seizoen voor de refugio voorbij is, gaat dit niet ten koste van de beschikbaarheid van de refugio voor Camino-gangers

Overzicht van enkele activiteiten 2021-2022

- er is een uitgebreide website ontwikkeld met hulp van Gunter Croes. Op de website staan diverse door ons ontwikkelde presentaties en interviews die we hebben afgenomen. De website wordt goed bezocht.
- 2021 en 2022 deelname aan pelgrimage Houthem-Maastricht en verzorging van vlaai bij aankomst.
- er zijn 7 uitgebreide nieuwsbrieven verschenen, die aan de Vrienden van St. Gerlach worden gemaïld en kort daarop op de website worden geplaatst.
- bezoek aan H. Missen tijdens Octaaf 2022 en 2023.
- tentoonstelling Heiligdomsvaart Maastricht (zomer 2021) in Heiligdom St. Gerlach
- tentoonstelling over bisdommen Aken en Roermond in WOII met lezing van mgr. Hamans over Edith Stein en lotgenoten (najaar 2021).
- tentoonstelling Camino (zomer 2022) in Heiligdom St. Gerlach
- ondersteuning van Stichting Limburgse oorkonden bij uitgifte van het Oorkondenboek St. Gerlach in najaar 2022
- organisatie van mini-expositie bij de uitreiking van het eerste Oorkondenboek aan gouverneur Emile Roemer.
- 2021: Vriendendag: bezoek met Vrienden van St. Gerlach aan de tentoonstelling over Regout in Bureau Europa met rondleiding door 1 van de vrienden (Tom Cremers)
- 2021: presentatie aan parochiebestuur St. Gerlach
- 2022: Vriendendag in parochiezaal St. Gerlach
- 2021-2022: voorbereiding van plan voor financiering van kluizenarij en kruiswegpark
- 2022: presentatie aan gemeente van project kluizenarij en kruiswegpark
- 2022: verkrijging van ANBI-status
- 2023: presentatie aan vrijwilligers heiligdom St. Gerlach

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022

STICHTING VRIENDEN VAN ST. GERLACH

Baten

Vrienden bijdrage / donaties	870
Totaal	870

Lasten

Bank	167,10
Aankoop beeldjes St. Gerlach	255,92
Website	119,79
Excursie expositie Regout Maastricht	94,50
Notaris kosten ANBI	95,78
Totaal	741,90

Positief saldo per 31/12/2022 **128,10**

ANBI-status

De stichting Vrienden van Sint Gerlach is door de belastingdienst met ingang van 3 augustus 2022 aangemerkt als culturele ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling).

Voor donateurs van culturele ANBI's geldt een extra giftenaftrek. Particulieren mogen in hun aangifte inkomstenbelasting een gift aan een culturele ANBI vermenigvuldigen met 1,25 en als gift aftrekken. Ondernemingen die onder de vennootschapsbelasting vallen, mogen 1,5 keer het bedrag van een dergelijke gift aftrekken in de aangifte vennootschapsbelasting.